

Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2004

- [1. Úvodní slovo ředitele BIS](#)
- [2. Zpravodajská činnost a zpravodajské poznatky](#)
 - 2.1. Terorismus
 - 2.2. Ochrana významných ekonomických zájmů státu
 - 2.3. Kontrarozvědná činnost
 - 2.4. Extremismus
 - Pravicový extremismus
 - Levicový extremismus
 - 2.5. Proliferace a obchod s vojenským materiálem
 - 2.6. Organizovaný zločin
 - 2.7. Nelegální migrace
- [3. Ochrana utajovaných skutečností a bezpečnostní prověrky](#)
- [4. Podávání zpráv a ukládání úkolů](#)
- [5. Spolupráce se zpravodajskými službami ČR a ostatními státními orgány](#)
- [6. Spolupráce se zpravodajskými službami cizí moci](#)
 - Mnohostranná spolupráce
- [7. Vnitřní bezpečnost](#)
- [8. Kontrola](#)
 - 8.1. Vnější kontrola
 - 8.2. Vnitřní kontrola
- [9. Podmínky pro činnost](#)
 - 9.1. Právní rámec
 - 9.2. Rozpočet

1. Úvodní slovo ředitele BIS

Vážená paní, vážený pane,

dovolte mi, abych Vás u příležitosti seznámení s činností Bezpečnostní informační služby v roce 2004 srdečně pozdravil. V minulé výroční zprávě jsem se na tomto místě pokusil říci pár slov o důvodech, které nám brání být ve veřejně předkládaných informacích otevřenější a konkrétnější. Budu proto velmi rád, pokud i tentokrát přijmete krátké zastavení u několika dalších, neméně diskutovaných témat. Mám na mysli obavy z masivního vstupu služby do soukromí občanů, strach z jejího zneužití a časté polemiky o údajné snaze služby získat nové pravomoci a fungovat bez účinné kontroly.

Mrzí nás, když čas od času hlasitě vyslovené podezření, že vlastně nikdo si nemůže být jist, že není Bezpečnostní informační službou sledován, dopadá v nemalé části veřejnosti na živnou půdu a vytváří představu o tisících, možná desetitisících tajně odposlouchávaných občanů. Nic z toho není pravda, nic z toho se skutečnosti ani vzdáleně neblíží. Je škoda, že pokřivené zrcadlo, znázorňující službu jako nežádoucího vetřelce, který, kdykoliv se mu zamane, nahlíží do obývacích pokojů a ložnic, nemůžeme rázně a jednou provždy překrýt obrazem reálných čísel a údajů. Přijměte tedy moje ujištění: Ať jste jakékoliv profese a v jakémkoliv postavení, pokud nejste špión nebo terorista, neohrožujete demokratický systém, bezpečnost a strategické ekonomické zájmy státu, nevyzrazujete utajované informace, nejste ve spojení s organizovaným zločinem ani v kontaktu s lidmi, kteří ve zmíněných oblastech nemají čisté svědomí, nemusíte se sebemenšího zájmu naší služby o vaši osobu obávat.

Jednoznačnou odpověď zaslouží i různé polemiky a spekulace o zneužívání služby v politice, v podnikatelském prostředí, nebo při vydírání lidí. Od začátku devadesátých let, kdy služba vznikla, jsem pracoval v blízkosti všech jejích ředitelů a za celou tu dobu jsem ani od jednoho z nich nedostal politické zadání. Také všechny úkoly, přicházející z vlády, byly a jsou výhradně v mezích aktivit, které BIS ukládá a vymezuje zákon. Jistě, existují problémy, s kterými se čas od času potýkáme. Vždy ale jde o selhání jednotlivce, tedy nikoliv služby jako instituce. Jsem si ovšem vědom, že pro veřejnost je velmi obtížné tyto dvě roviny oddělit. Selhat ale může pilot, chirurg, nebo strojvůdce vlaku. Pokud tedy uvnitř BIS k nějakému excesu dojde, musí být bezesbytku vyšetřen a podle míry zavinění musí následovat i odpovídající trest.

K různým diskusím na téma větší kontroly naší činnosti chci říci, že kontrole se nebráníme a jsme pro její rozšíření existující parlamentní komisí. Kdykoli nastanou pochybnosti nad postupem a jednáním BIS, poskytneme příslušné záznamy,

dokumenty, písemné materiály a také velmi uvítáme, pokud poslanci se svým verdiktem seznámí veřejnost.

Vždy a všude stále opakuji, že nepotřebujeme nějaké nové pravomoci. Nechceme bezdůvodně vstupovat lidem do soukromí, nechceme bezdůvodně omezovat lidská práva a svobody. Jediné, co potřebujeme, jsou nástroje, které by službě umožnily účinně reagovat na vyhrocené, krizové situace. Např. budeme spolehlivě vědět, že je v obchodním domě bomba a má být odpálena mobilem. Potřebujeme tedy, aby na naši informaci někdo rychle reagoval a na dvě, tři hodiny byla v dané, vymezené lokalitě vypojena mobilní síť. Jiný příklad: V půlnoci dostaneme od zahraniční partnerské služby informaci, že v jejich zemi zadrželi teroristu, který má u sebe dvě česká telefonní čísla a říká, že ráno má dojít v Praze k výbuchu. Okamžitě musíme zjistit, komu stanice patří a zapojit odposlech s tím, že souhlas soudce a příslušné formality vyřídíme v následujících hodinách. Jde tedy o výjimečné situace, kdy odpovědnost za okamžité, bezprostřední kroky může převzít ředitel služby.

Vážená paní, vážený pane, velmi mě potěší, pokud se při seznamování s naší prací v uplynulém roce pokusíte podívat na činnost Bezpečnostní informační služby i ze zorných úhlů, které jsem se v předcházejících řádcích snažil naznačit.

JiříLang

ředitel Bezpečnostní informační služby

2. Zpravodajská činnost a zpravodajské poznatky

2.1. TERORISMUS

Terorismus je globální jev, který se v současné době neomezuje pouze na určitý region, ale může v podstatě zasáhnout jakoukoli zemi ve světě. Po událostech 11. září 2001 v USA se stal boj proti terorismu celosvětově jednou z hlavních priorit zpravodajských služeb.

Od vstupu koaličních vojsk do Iráku se ukazuje, že teroristickými útoky páchanými islámskými radikály jsou ohroženy zejména USA a jejich evropští spojenci, kteří se angažují v koaličních jednotkách a zároveň působí na území Iráku a Afghánistánu, a dále pak ty islámské země, které dle názoru islámských radikálů a extremistů podporují politiku USA na Blízkém východě.

Bezpečnostní opatření, přijatá v západním světě po 11. září 2001, byla a jsou přiměřeným způsobem uplatňována i v ČR.

Teroristické organizace mají o bezpečnostních opatřeních v té které zemi poměrně dobrý přehled. V současné době nelze očekávat, že by teroristé byli schopni provést tak sofistikovaný útok, jako tomu bylo v případě zničení budov World Trade Center.

ČR sice patří mezi země bez vlastní zkušenosti s teroristickým útokem, aktivně se však zapojuje do mezinárodní spolupráce v boji proti terorismu. V mezinárodním boji proti terorismu ČR vychází ze zahraničních zkušeností, zejména pak čerpá ze zkušeností zemí, které zažily teroristický útok na svém území, či ze zkušeností zemí s podobnými sociálními, ekonomickými a politickými podmínkami, jaké jsou v ČR. BIS se na mezinárodním boji proti terorismu podílí v rámci své působnosti, která je vymezena zákonem č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky.

Z analýz vyplývá, že existuje několik důvodů, pro které by se ČR v budoucnosti mohla stát jednou ze zemí zájmu islámských teroristů:

- ČR je od roku 1999 členem NATO a v rámci koaličních vojsk se angažuje v oblasti Blízkého východu;
- Je velmi pravděpodobné, že v budoucnu bude Evropa ohrožena přílivem zkušených mudžáhidů, kteří se nyní formují a sbírají bojové zkušenosti v Iráku a Afghánistánu, kde v současnosti bojují proti spojeneckým silám. ČR je navzdory přísným bezpečnostním opatřením pro svoji centrální polohu v Evropě zneužívána nelegálními migranty, zejména ze zemí bývalého SSSR, ale i

ze zemí Blízkého východu. Zatím je spíše zemí tranzitní, ale zkušenosti z poslední doby ukazují, že se zlepšujícími se ekonomickými podmínkami se ČR stává rovněž zemí cílovou;

- Islámské radikální a teroristické skupiny by se mohly v budoucnosti snažit zneužít území ČR k logistické podpoře své činnosti kdekoli ve světě;
- Na území ČR se nacházejí objekty, které jsou celosvětově považovány za potenciální cíle teroristického útoku. Jsou to budovy zastupitelství USA a Izraele, objekty ve vlastnictví židovských nebo amerických subjektů, dále objekty využívané izraelskými a americkými občany a budova RFE/RL v Praze.

V roce 2004 se v některých státech EU zhoršila bezpečnostní situace vlivem rostoucích projevů islámského extremismu. Proto se prioritní oblastí boje proti terorismu stala právě problematika islámského extremismu.

Bezpečnostní situace v ČR se za rok 2004 oproti předchozímu roku nezměnila. BIS doposud nezaregistrovala žádné skutečnosti, které by naznačovaly přímou hrozbu teroristického útoku proti ČR nebo jejím zájmům ve světě.

BIS prověřila v roce 2004 několik desítek signálních informací o možné hrozbě teroristického útoku nebo o možném působení osob napojených na skupiny islámského extremismu nebo terorismu na území ČR. Tyto poznatky jsou získávány nejen zpravodajskými zdroji BIS, ale také meziresortní a mezinárodní výměnou informací. Po důkladném prošetření byly vyhodnoceny jako nepodložené a nevedly ke zjištění reálných hrozeb.

Významným faktorem je mediální obraz ČR v arabském světě. Lze konstatovat, že v současné době je ČR v této oblasti vnímána spíše pozitivně. Obraz ČR ovlivňuje převážně charitativní povaha její účasti v mezinárodních misích v muslimském světě. Pozitivní obraz podporují i některé ekonomické a diplomatické aktivity ČR. Na druhé straně, některé aktivity ČR v blízkovýchodním regionu, jako jsou přítomnost policistů v Iráku a vojáků v Afghánistánu, mohou arabský pohled na ČR změnit.

Případná radikalizace části muslimské komunity na území ČR by rovněž ovlivnila míru rizika teroristického útoku. V ČR žije etnicky různorodá muslimská komunita, která v rámci Evropy patří k těm menším. Lze však očekávat, že vlivem imigrace a přirozeně vysoké natality v muslimské populaci, bude tento počet narůstat. Převážná většina českých muslimů žije ve velkých městech, nejpočetnější komunita je v Praze a v Brně. Většina z nich se projevuje nekonfliktně a žije v souladu se zákony platnými v ČR. Rovněž v osobní rovině, tzn. v občanském soužití, představují čeští muslimové neproblematickou část české společnosti.

Přestože mezi příslušníky různých islámských etnik nebo věroučných směrů existuje v jejich domácím prostředí určitá nevraživost, např. mezi sunnity a ší'ity, v českém prostředí se tyto rozdíly stírají a případné vzájemné animozity se téměř neprojevují.

Politické události v domovských zemích zůstávají u českých muslimů rovněž bez většího ohlasu. BIS nezaznamenala výraznější reakce muslimské komunity ani na nejvýznamnější události z islámského světa, které se odehrály v nedávné minulosti, jako byly vstup spojeneckých vojsk do Iráku, zabití vůdců radikálního hnutí HAMÁS šajcha Ahmada JÁSÍNA a dr. Abd al-Azíze RANTÍSÍHO v Izraeli nebo atentát na bývalého libanonského premiéra Rafíka HARÍRÍHO. Pouze při příležitosti úmrtí palestinského předáka Jásira ARAFATA byla zorganizována umírněná pietní akce v centru Prahy.

Jak již bylo výše zmíněno, mezi objekty hypoteticky nejvíce ohrožené teroristickým útokem v ČR lze řadit budovu RFE/RL, zastupitelské úřady Izraele, USA a dalších států podílejících se na vojenských misích v Iráku či v Afghánistánu, dále pak letiště a letový provoz. Z tohoto výčtu nelze pominout ani hotelová zařízení vyhledávaná klientelou z Izraele a USA či jiné tzv. měkké cíle, např. pražské metro, vlakový provoz apod.

Zvláštní pozornost věnuje BIS ochraně rádia RFE/RL, které vysílá mimo jiné do zemí s nedemokratickými režimy na Blízkém východě. Budova RFE/RL je v současnosti umístěna z bezpečnostního hlediska na zcela nevhodném místě.

Stejně jako v předchozím období i v roce 2004 BIS prověřovala osoby, u nichž existovalo podezření ze sledování budovy RFE/RL. Jednalo se o osoby arabského původu, které se pohybovaly v okolí budovy RFE/RL a jejich chování bylo podezřelé. Spojitost s možnou přípravou teroristického útoku však v žádném z těchto případů nebyla prokázána.

Dalším, z hlediska ochrany před teroristickým útokem důležitým objektem, je letiště Praha-Ruzyně. Během roku 2004 se v prostorách tohoto letiště odehrálo několik bezpečnostních incidentů, které by bylo možné hodnotit jako rizikové. Šlo např. o nálezy podezřelých předmětů v provozech letiště, úniky osob z haly tranzitu letiště, související s pokusy o nelegální vstup na území ČR a v jednom případě také o pokus filmovat okolí tranzitu. Osoby figurující v těchto incidentech BIS prověřila a ani v jednom případě neprokázala aktivity spojené s terorismem.

BIS také zajišťuje informace o možných bezpečnostních rizicích při konání významných hromadných akcí organizovaných na území ČR. V minulém roce mezi ně patřilo pořádání MS v ledním hokeji v Praze. BIS v rámci meziresortní spolupráce získala prvotní informaci o možné přípravě teroristického útoku proti sportovní hale SAZKA ARÉNA. Osoby, které se měly zúčastnit příprav údajného teroristického útoku,

byly identifikovány a prověřeny. Signální poznatky o přípravách teroristického útoku však nebyly potvrzeny.

V roce 2004 BIS ve spolupráci s PČR zjistila a prověřovala na území ČR podezřelou činnost konkrétní osoby. Tato činnost byla hodnocena jako poskytování logistické podpory terorismu.

Podezřelá osoba byla identifikována jako Mahmood MAZHER, britský investigativní novinář. Tato osoba se na území ČR snažila získat materiály, které měly poukázat na údajně slabá bezpečnostní opatření v ČR a prokázat možnost získání falešných nebo i pravých úředních dokladů v ČR, jež by bylo možné zneužít např. potenciálními teroristy.

Přestože se nakonec neprokázalo, že činnost této osoby směřovala k podpoře terorismu, české bezpečnostní složky, včetně BIS, během spolupráce na tomto případě prokázaly, že jsou schopny podchytit rizikové aktivity, jež by mohly indikovat souvislosti s mezinárodním terorismem.

BIS se v rámci boje proti terorismu aktivně zapojuje do mezinárodní spolupráce i v oblasti operativního rozpracování těch bezpečnostních rizik, která mají vazby na území ČR, ale v důsledku mohou ohrozit území jiných států.

V roce 2004 se uskutečnila součinnostní operace s partnerskou zpravodajskou službou, Tato operace mimo jiné zabránila případnému teroristickému útoku, pravděpodobně na území EU. Výsledkem spolupráce bylo odhalení a následné zadržení skupiny osob, které byly po zadržení ve Španělsku obviněny z příslušnosti k teroristické organizaci a ze spiknutí za účelem spáchání teroristického útoku.

Součástí problematiky boje proti terorismu je i eliminace činnosti zpravodajských služeb států podporujících terorismus, působících na území ČR. BIS však v roce 2004 nezískala žádné relevantní poznatky o přímé hrozbě teroristického útoku ze strany těchto služeb proti zájmům ČR. V minulosti mezi nejrizikovější patřila činnost zpravodajských služeb Iráku. Po svržení režimu Saddáma HUSAJNA však přestaly být tyto bývalé zpravodajské služby aktivní, a proto v současné době nepředstavují žádnou hrozbu na území ČR.

2.2. OCHRANA VÝZNAMNÝCH EKONOMICKÝCH ZÁJMŮ STÁTU

BIS se na základě své zákonné působnosti zaměřila zejména na správu státního majetku ČR a privatizaci strategických společností s významným podílem státu. Dále BIS získávala informace o aktivitách finančních a podnikatelských skupin, zejména v souvislosti s jejich působením ve významných českých podnicích. BIS monitorovala

jevy, které by mohly způsobit destabilizaci ekonomiky země, popřípadě mohly ohrozit bezpečnost státu. V souvislosti s privatizací státních podílů ve strategických společnostech a v souvislosti se správou státního majetku získávala BIS informace o možném narušení strategicky významných odvětví jako energetiky, přepravní a telekomunikační infrastruktury státu, dále o znehodnocování státního majetku, o únicích utajovaných a neveřejných informací, o neefektivní správě státního majetku a o korupci. BIS získávala informace o případech zneužití výběrových řízení a konkurzů. Dále BIS získávala údaje k finančním a podnikatelským skupinám, popřípadě osobám, které se snažily využít k prosazování vlastních zájmů finanční prostředky neznámého původu, různé formy korupce a klientelismu v kontaktech na úředníky státních institucí nebo se snažily zakrýt pravé vlastnické struktury. BIS zjistila, že některé subjekty se pokoušely zneužít ve vlastní prospěch nedostatky v legislativě nebo se stejným cílem přímo ovlivňovat nově vznikající legislativní úpravy.

V roce 2004 BIS zaměřila svou pozornost také na privatizaci strategických společností s významným podílem státu. Cílem sledování jevů provázejících privatizaci bylo získat zejména takové informace, které by umožnily odhalit záměrné ekonomické poškozování těchto strategických podniků v budoucnosti a dále informace o průběhu tendrů z hlediska nestandardních či korupčních aktivit státních úředníků.

BIS získala informace potvrzující, že průběh privatizací strategických a významných společností provázejí určité společné jevy. Někteří zájemci se opakovaně snažili vstupovat do výběrových řízení prostřednictvím třetích, méně známých subjektů. Většinou se jednalo o vzdáleně spřízněné či účelově založené společnosti, zejména v off-shore oblastech. Důvodem mohla být snaha těchto uchazečů zakrýt netransparentnost vlastnické struktury a neznámý původ finančních prostředků, případně snaha o zlepšení vyjednávací pozice těchto subjektů vůči státu, kdy se opírají o smlouvy o ochraně investic v ČR, čehož následně využívají v probíhajících sporech a arbitrážích.

BIS dále získala poznatky o tom, že v průběhu privatizačních tendrů se určité subjekty snažily prosadit své záměry přímo v ustanoveních privatizačních smluv. BIS také zaznamenala záměr nakoupit státní podíl v privatizované společnosti zprostředkovatelem pro zahraniční subjekt s neznámou identitou.

V případě nejzásadnější privatizace v roce 2004, prodeji státního podílu ve významné české důlní společnosti, BIS sledovala možná rizika, která vyplývala právě z nejasných vlastnických struktur, původu finančních prostředků a netransparentního záměru uchazečů při budoucím nakládání se získaným majetkem. V průběhu privatizace BIS identifikovala riziko možného zneužití státních prostředků a nedodržení sociálních a ekologických závazků vůči státu v případě nabytí státního podílu. Získané poznatky

BIS předložila oprávněným adresátům jako podklad pro kvalifikované rozhodování v této problematice.

BIS dále zabezpečovala informace o činnosti institucí spravujících státní majetek a o jevech, které mohou úsilí o efektivní správu majetku negativně ovlivňovat. Získávání informací se tedy zaměřilo zejména na to, zda nedochází k nenaplňování nebo dokonce porušování závazných předpisů při správě státního majetku a zda je správa státního majetku náležitě efektivní.

Některé nové úkoly pro BIS vyvstaly v souvislosti s ukončováním činnosti některých státních institucí.

BIS získala a oprávněným adresátům předala informace o netransparentním chování některých pracovníků zabývajících se správou majetku ve vlastnictví státu a nepřípustných snahách dalších osob o jejich ovlivňování. BIS také předala řadu poznatků o únicích citlivých neveřejných informací, neoprávněném zacházení se svěřeným majetkem a o jednání, které v důsledku vedlo nebo mohlo vést ke znehodnocení majetku státu. Některé předané zprávy se týkaly jednotlivých obchodních případů, jejich okolností a negativních průvodních jevů, včetně snah různých subjektů o nepřípustné ovlivňování průběhu veřejných soutěží a některých pracovníků s rozhodovací pravomocí.

BIS se rovněž zaměřila na vyhodnocení rizik zneužití dotací v systému rozdělování a využívání prostředků z fondů EU, zejména ze strukturálních fondů. Rizika lze spatřovat v mechanismech ověřování poskytnutých údajů o žadateli, dodržování legislativních předpisů, prostoru pro korupční jednání odpovědných pracovníků při schvalování a přidělování prostředků, zneužití přidělených financí jednotlivými subjekty či nedodržení podmínek stanovených projektem.

2.3. KONTRAROVĚDNÁ ČINNOST

BIS ve své zákonné působnosti shromažďuje a vyhodnocuje informace o zpravodajských službách cizích států, které působí na území ČR. Tato činnost se v roce 2004 týkala zejména zpravodajských služeb Ruské federace (dále jen ruské ZS), protože jejich zastoupení na našem území je nejsilnější.

Svoji pozornost věnuje BIS i činnosti rozvědných zpravodajských služeb dalších zemí. Mezi tyto země řadí BIS např. Bělorusko či Írán. Působení těchto služeb na území ČR je zaměřeno zejména na podporu a prosazování zájmů příslušných zemí, a to zájmů především politických či ekonomických.

Zpravodajské služby Íránu mají trvalý zájem získávat na území ČR strategické informace hospodářského charakteru, stejně jako informace z oblasti jaderné

energetiky. Projevují zájem i o zboží, s nímž je možné obchodovat jen za dodržení přísných podmínek mezinárodních kontrolních režimů. Jedná se zvláště o zboží nebo technologie, které jsou využitelné v íránském jaderném a zbrojním průmyslu.

Zpravodajské služby Běloruska, země s přetrvávajícím totalitním režimem, stále udržují strukturu bývalého KGB. V zahraničí, ČR nevyjímaje, se zajímají především o běloruské opoziční organizace a jejich představitele a jejich činnost a snaží se je kontrolovat.

Důstojníci ruských ZS jsou na území ČR etablovaní především v diplomatických funkcích na ruských misích, kde jsou chráněni diplomatickou imunitou. Jejich počet je trvale relativně vysoký. Cílem jejich práce je získávat informace politického, bezpečnostního a hospodářského charakteru. Metody jejich špionážní činnosti se oproti totalitním dobám postupně zjemňují. Velké množství zájmových informací dokáží získat i oficiální cestou.

V souladu s hospodářskou politikou Ruské federace podporují ZS strategické hospodářské záměry své země, které se v případě ČR orientují zejména na udržení ruského ekonomického vlivu na ČR, zvláště v oblasti energetiky.

V průběhu roku 2004 byla provedena v ruských zpravodajských a bezpečnostních složkách řada reorganizačních opatření, která navázala na změny uskutečněné v r. 2003.

Rezidentury ruských zpravodajských služeb

Na Zastupitelském úřadě Ruské federace (ZÚ RF) v Praze a dvou generálních konzulátech v Brně a Karlových Varech operují příslušníci rezidentur ruské civilní rozvědky SVR a vojenské rozvědky GRU.

Podíl jednoznačně identifikovaných zpravodajských důstojníků ruských ZS ku kariéerním diplomatům je v ČR v porovnání s jinými státy nezvykle vysoký.

I mezi administrativně technickým personálem, působícím na ZÚ RF v Praze, se pohybuje několik osob, které mají vazby na ruské zpravodajské služby nebo je BIS podezírala z příslušnosti k těmto službám.

Vedle příslušníků ruských rozvědek SVR a GRU nastupují se služebními pasy na ruskou diplomatickou misi do zahraničí také příslušníci ruské kontrarozvědky FSB (Federální bezpečnostní služba), kteří zajišťují především fyzickou ochranu objektů ZÚ RF.

Cíle a metody práce ruských zpravodajských služeb

V průběhu roku 2004 si ruští zpravodajští důstojníci nadále vytvářeli přístupy k pro ně zajímavým osobám, které působí na různých místech státní správy a samosprávy - např. na ministerstvech, v armádních složkách, nebo i v místních zastupitelstvech apod. Z takového prostředí mohou potom získávat citlivé informace politického, bezpečnostního i hospodářského charakteru.

Při sběru informací využívali klasických metod, tj. jak konspirativních styků, tak sítí oficiálních kontaktů pod věrohodnou legendou.

Důstojníci ruských ZS jsou pověřeni zejména plněním úkolů v hospodářské oblasti. Mají vytvářet podmínky pro znovunabytí a upevňování ekonomických vazeb mezi RF a ČR a vyhledávat pozice pro obnovení alespoň částečné závislosti českého hospodářství na Rusku. Na českém trhu mají nacházet příležitosti pro ruské strategicky významné firmy, ve kterých si ruský stát drží kapitálovou účast. O uplatnění v českém hospodářství se RF snaží i oklikou, cestou neruských zahraničních společností, za kterými stojí ruský kapitál.

K současným metodám zpravodajské práce při plnění ekonomických úkolů patří i oslovování nejvýznamnějších představitelů ruské diaspory trvale žijících na území ČR s podnikatelskými vazbami do RF. Přes tyto osoby by se měly začít rozvíjet obchodní vztahy a ruští zpravodajci by se měli stát garanty těchto obchodních vazeb a podílet se na uzavírání obchodních smluv.

Změny v ruských zpravodajských a bezpečnostních složkách

V průběhu roku 2004 byla provedena řada reorganizačních opatření v ruských zpravodajských a bezpečnostních složkách, která navázala na změny uskutečněné na základě prezidentského výnosu z března r. 2003.

Strukturální změny v bezpečnostních orgánech Ruska si vynutila zejména přetrvávající nestabilní situace v oblasti Kavkazu a teroristické útoky čečenských separatistů.

Vůdčí silou v bezpečnostní struktuře RF se stala FSB, jejíž pravomoci byly na základě dalšího výnosu prezidenta z července 2004 znovu posíleny. Řediteli služby a jeho náměstkům byl přidělen stejný status a plat, jaké jsou obvyklé na ruských ministerstvech.

Za největší změnu ve struktuře FSB lze považovat vytvoření nového oddělení v rámci Služby pro ochranu ústavního pořádku a boj s terorismem s názvem Správa pro boj s mezinárodním terorismem, která je oprávněna provádět protiteroristické akce mimo území RF.

Zpravodajské služby KLDR

Zpravodajské služby KLDR se v ČR snaží získávat poznatky politického a hospodářského charakteru a nalézat možnosti k případným obchodům s komoditami a technologiemi využitelnými v severokorejském zbrojním průmyslu. Mezi úkoly zpravodajských služeb KLDR patří také propagace severokorejské oficiální ideologie, kontrola aktivit a styků členů severokorejské komunity v ČR a podpora severokorejských státních a obchodních delegací.

Také v roce 2004 se projevovala snaha KLDR o zvyšování úrovně a kvality diplomatických a ekonomických vztahů s ČR.

Severokorejskou komunitu v ČR tvoří vedle členů diplomatického zastoupení skupiny severokorejských dělníků, kteří pracují v několika textilních a obuvnických firmách, a dále studenti, kteří na základě stipendia poskytnutého českou vládou v rámci programu rozvojové pomoci studují na vysokých školách.

2.4. EXTREMISMUS

V roce 2004 BIS stejně jako v předchozích letech na základě své zákonné působnosti získávala informace o záměrech a činnostech tzv. "extremistických subjektů", které přímo, nebo ve svých důsledcích, mohou ohrozit nebo poškodit oprávněné zájmy státu, tj. zachování ústavního pořádku, svrchovanosti, územní celistvosti, zajištění bezpečnosti státu, práv a svobod občanů a ochrany života nebo zdraví osob.

Česká extremistická scéna v uplynulém roce zaznamenala několik změn. Přestože prozatím nedošlo k její výraznější radikalizaci, nelze ji v budoucnu vzhledem k záměrům některých skupin zcela vyloučit.

Pravicový extremismus

Na pravé části extremistického spektra byli samostatně aktivní přívrženci krajního nacionalismu, organizovaní v politických stranách a občanských sdruženích. Současně byli aktivní i oficiálně neorganizovaní stoupcí skinheadského hnutí, různou měrou inklinující k nacionálnímu socialismu, neonacismu a tzv. "White power" doktríně (dále jen neonacistické hnutí). I přes veřejně prezentovaný odstup nacionalistů od radikálně neonacistických či fašistických postojů existuje podle poznatků BIS i nadále užší propojení obou scén, a to především díky personálním vazbám.

Krajně pravicové nacionalistické subjekty, které v uplynulých letech utlumily nejradikálnější aktivity v zájmu pro veřejnost přijatelnějšího vystupování, v roce 2004 vyvíjely zejména aktivity politického charakteru. Nacionalisté z několika politických stran se snažili využít volby v roce 2004 k získání politického vlivu, a proto svou činnost v průběhu roku zaměřili především na prezentaci svých názorů na veřejnosti. Přestože jejich stranické materiály a stanovky obsahují neutrální, trestněprávně nenapadnutelné formulace, skutečné záměry, postoje a cíle nacionalistů se průběžně odrážejí v tématech, na kterých se programově profilují: odmítání demokratických principů (resp. upřednostňování národnostního principu před občanským), odmítání rovného uplatňování lidských a občanských práv (resp. jejich uplatňování jen pro určité privilegované skupiny), nacionalismus (využívaný k odmítnutí zahraničně politické orientace ČR a její vymanění se z mezinárodních demokratických struktur), rasismus, xenofobie, antisemitismus. Přestože jednotlivé nacionalistické subjekty v průběhu roku uspořádaly několik veřejných akcí, na nichž se snažily prezentovat svůj program a oslovit voliče, ve volbách neuspěly. V návaznosti na volební neúspěch začali nacionalisté na konci roku znovu jednat o možnosti vzájemné spolupráce pro parlamentní volby v roce 2006.

V neonacistickém hnutí byla situace v roce 2004 opačná. Množství politických aktivit (demonstrace, činnost neonacistů v rámci politických stran, apod.) bylo v porovnání s

tzv. společenskými akcemi naprosto zanedbatelné. Současně s pokračujícím útlumem v pořádání veřejných akcí s politickým podtextem rostl počet pořádaných skinheadských koncertů a soukromých oslav s hudební produkcí organizovaných neonacisty. Některé byly ještě spojeny s pietním aktem nebo sportovní akcí. Většina účastníků těchto akcí postupně upouští od veřejných, trestně postižitelných extremistických projevů.

Neonacistická scéna byla v roce 2004 nadále decentralizovaná a snažila se o konspiraci svých aktivit. Zaznamenali jsme také vznik několika nových menších skupin, což mj. souvisí s generační výměnou probíhající uvnitř hnutí.

Rozšíření mobilních telefonů a internetu usnadňuje neonacistům stále více komunikaci, prezentaci myšlenek a názorů, ale i distribuci extremistických tiskovin či hudebních nahrávek. Anonymita na internetu však přispívá i k radikalizaci hnutí. Přestože i v loňském roce byly mezi neonacisty zaznamenány diskuse o ozbrojeném boji proti současnému demokratickému uspořádání, které by rádi nahradili společností nacionálně socialistickou, k násilným protisystémovým aktivitám nedošlo. Zaznamenané násilné excesy příznivců neonacistického hnutí byly prozatím většinou neorganizovaným, spontánním jednáním jednotlivců, nicméně přibylo i předem naplánovaných útoků vůči antifašistickým aktivistům. U těchto útoků se postupně zvyšuje jejich frekvence a intenzita násilí.

Levicový extremismus

Na levicově extremistické scéně se díky přetrvávajícím ideologickým neshodám projevovali samostatně aktivisté z anarchoautonomního hnutí a marxisticko-leninské skupiny.

Situace v českém anarchoautonomním hnutí se ani v roce 2004 příliš nezměnila. Přestože anarchoautonomové v průběhu roku zorganizovali několik menších tradičních akcí (protiválečné demonstrace, oslavy 1. máje, letní setkání aktivistů), zůstalo hnutí jako celek díky pasivitě svých členů v krizi. Ačkoliv v druhé polovině roku někteří aktivisté začali hledat možnosti, jak neutěšenou situaci změnit, zůstala jejich aktivita pouze v rovině diskusí. Na stavu hnutí se nijak neprojevalo ani sloučení některých skupin či vznik nových skupin. Mezi anarchoautonomy chybí osobnosti, které by dokázaly rozdrobené hnutí sjednotit a zaktivizovat. Určité známky radikalizace byly zaznamenány v souvislosti se střety antifašistických aktivistů s příznivci extrémní pravice.

Na rozdíl od anarchoautonomního hnutí setrvávajícího v útlumu narůstala ve srovnání s minulými roky nadále spolupráce a organizovanost českých marxisticko-leninských a trockistických skupin. K tomuto nárůstu významně přispěla změna v

mezinárodním antiglobalizačním hnutím, do něhož se tyto skupiny aktivně zapojují. Zatímco na přelomu druhého tisíciletí vedlo antiglobalizační hnutí důrazný boj proti globalizaci a vystupovalo pouze proti aktivitám pořádaným jejími představiteli (Světová banka, Mezinárodní měnový fond, NATO, apod.), v posledních letech postupně převzalo aktivní úlohu a zaměřilo se na hledání vlastní podoby globalizace. V souvislosti s hledáním této nové podoby, která by byla alternativou k současné globalizaci, označované jako "kapitalistická globalizace", je hnutí někdy nově označováno jako "alterglobalistické". V důsledku této změny byly postupně celosvětově nahrazeny masové násilné protesty antiglobalistů (známé z let 1999 - 2003) klidnějšími akcemi pořádanými např. v rámci tzv. sociálních fór.

Sociální fóra dnes existují na různých úrovních - od lokálních až po celosvětové. Jsou prostorem, kde se setkávají a střetávají zástupci širokého spektra organizací, hnutí, iniciativ a kampaní (od organizací politických, odborových, přes organizace mládeže, ochránce lidských práv, ekology a náboženské či antirasistické skupiny, až po organizace extremistické), aby diskutovali o lepší podobě globalizace. Tento cíl vyjadřují také hesla akcí pořádaných v rámci sociálních fór - "Jiný svět je možný", "Jiná Evropa je možná", "Jiné Česko je možné".

Účast českých levicových aktivistů na 2. Evropském sociálním fóru (ESF), které se konalo koncem roku 2003 v Paříži, byla na začátku roku 2004 impulsem k vytvoření české iniciativy, jejímž cílem je šířit myšlenku budování sociálních fór v České republice. Její činnost vyvrcholila v roce 2004 uspořádáním prvního Českého sociálního fóra a zorganizováním výpravy na 3. ESF do Londýna. Stejně jako v jiných státech, i v České republice se do aktivit souvisejících s realizací sociálních fór od počátku zapojují mj. zástupci radikálních levicově extremistických organizací, které vycházejí z myšlenek marxismu-leninismu (trockismu) a usilují o revoluční změnu současného demokratického uspořádání ČR.

Vzhledem k tomu vnímá BIS sociální fóra mj. jako jeden ze způsobů mezinárodní spolupráce levicových extremistů, který jim usnadňuje šíření extremistických postojů a získávání nových členů z řad široké veřejnosti. Případné získání dominantního vlivu levicových extremistů v rámci alterglobalizačního hnutí a jeho zneužití k realizaci vlastních cílů by znamenalo ohrožení demokratického uspořádání České republiky.

2.5. PROLIFERACE A OBCHOD S VOJENSKÝM MATERIÁLEM

Česká republika v souladu s dlouhodobými požadavky mezinárodního společenství usiluje o nešíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů (ZHN), včetně kontroly obchodu s konvenčními zbraněmi. Cílem je zamezení exportu kontrolovaných položek využitelných v programech ZHN či nadměrnému hromadění konvenčních zbraní a jejich nelegálnímu obchodování zejména do rizikových zemí. Obchod se zbraněmi, vojenským materiálem a zbožím a technologiemi dvojího užití podléhá dohodám o mezinárodních kontrolních režimech (MKR), jichž je ČR účastníkem.

V roce 2004 BIS v souladu se zákonem č. 153/1994 Sb. získávala, shromažďovala a vyhodnocovala informace o činnostech, jejichž důsledky by mohly ohrozit bezpečnost nebo významné ekonomické zájmy České republiky a plnila další úkoly stanovené mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Porušování, případně obcházení MKR, patří z hlediska bezpečnostních rizik a hrozeb mezi priority BIS. Nejvýznamnější riziko nadále představovalo případné zneužití vojenského materiálu nebo zboží dvojího užití skupinami organizovaného zločinu nebo terorismu.

Proliferace ZHN a jejich nosičů, včetně položek a technologií dvojího užití

Úsilí mezinárodního společenství je dlouhodobě zaměřeno na nešíření ZHN (jaderných, chemických, biologických - tzn. včetně bakteriologických a toxinových zbraní) a jejich nosičů. Potřeba zvyšování úrovně kontrolních mechanismů při vývozech zboží a technologií dvojího užití vyplývá ze skutečnosti, že některé země nadále rozvíjejí své raketové programy a programy ZHN. V roce 2004 se jednalo především o KLDR, Írán a Sýrii. K obchodním aktivitám se zbožím dvojího užití, resp. s chemickými látkami, uvedené státy využívaly krycí společnosti a deklarovaly civilní využití požadovaných komodit.

Potenciálním rizikem byly nadále teroristické útoky s využitím chemických a biologických látek, jejichž výroba neklade vysoké finanční a technické nároky.

S problematikou proliferace částečně souvisí i nabídky či případné poptávky tzv. pseudostrategických látek a materiálů. Ve většině případů se jedná o podvodné nabídky např. americia, cesia, osmia, stroncia, kobaltu apod.

Vstupem do EU se na ČR vztahuje evropská legislativa, která definuje případy vývozu strojů a zařízení, včetně materiálů, technologií a softwarového vybavení dvojího užití. Vedle taxativního seznamu kontrolovaných položek evropská legislativa definuje i případy, které umožňují uplatnění kontroly na další položky, které nejsou uvedeny v seznamu (použití tzv. doložky catch-all). Jedná se o uplatnění nařízení Rady (ES) č. 1504/2004 pro případy, kdy existuje nebezpečí zneužití exportu v programech ZHN.

Konvenční zbraně, vojenský materiál, munice a výbušniny

Jedním z významných nástrojů kontrolního režimu obchodu s konvenčními zbraněmi je tzv. Kodex chování členských zemí EU při vývozech zbraní, který definuje kritéria členských zemí požadovaná pro exportní kontrolní politiku v této oblasti. V roce 2004 bylo hlavním cílem zamezení exportů vojenského materiálu do zemí, na které se vztahují zbrojní embarga či další sankce podle rezolucí Rady bezpečnosti OSN, EU, OBSE, popř. ECOWAS .

Hlavním nástrojem národního kontrolního režimu je v ČR zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. V roce 2004 se BIS nadále podílela na povolovacím řízení v rámci zahraničního obchodu s vojenským materiálem. Ve svých stanoviscích k námětům na novelu uvedeného zákona BIS opakovaně upozorňovala na potřebu důsledného ověřování informací uvedených v žádostech o povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem.

V roce 2004 disponovalo povolením k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem v ČR 130 právnických osob. BIS cestou MV ČR uplatnila připomínky k některým žádostem o vývozní licence do problémových zemí v souvislosti s plněním kritérií Kodexu EU k vývozům zbraní. V této souvislosti BIS upozornila na možnost případného reexportu vojenského materiálu do některé z rizikových zemí.

Během roku 2004 BIS získala další informace o trvajícím dlouhodobém zájmu Číny, Vietnamu, Pákistánu a Egypta o vojenskou verzi pasivního radiolokátoru VĚRA. Licenční správa MPO dosud vydala vývozní licenci na toto zařízení pouze do USA.

V souvislosti s jednáním vlády ČR o odchodu strategického partnera Boeing česká, s.r.o., resp. Boeing Co. ze společnosti Aero Vodochody, a.s., BIS poukázala na kritickou finanční situaci a hrozbu vyhlášení konkurzu na společnost Aero Vodochody, a.s., a na možné následky pro další české kooperující společnosti. Jedná se o společnosti Technometra Radotín, a.s., Jihlavan, a.s., a Mesit přístroje, spol. s r.o., nebo ZVI, a.s.

BIS v roce 2004 upozornila na snahu některých exportérů o obcházení kontrolních režimů, avšak spolupráce příslušných státních institucí zabránila realizaci vývozu, které by porušily závazky vyplývající z MKR a tím poškodily dobré jméno ČR.

Nedořešená legislativní opatření v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem, nakládání s vojenským materiálem na území ČR a nakládání s vojenskými a průmyslovými výbušninami, vedla k některým netransparentním obchodním případům. Jedná se například o dovozy či vývozy materiálů, které společnosti deklarují jako civilní, resp. průmyslové, a ve skutečnosti se jedná o vojenské materiály, které podléhají zákonu č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s

vojenským materiálem. V roce 2004 těmito spornými a dosud nevyřešenými případy byly dovozy neznačkované plastické trhaviny a pistolí.

BIS se zabývala i působením zahraničních subjektů, které byly v minulosti zapojeny do nelegálního obchodu se zbraněmi. V některých případech existovalo napojení těchto subjektů na osoby a společnosti, které se v ČR zabývají legálním obchodem s vojenským materiálem.

V r. 2004 probíhala v ČR ekologická likvidace nepotřebné armádní munice. Jednalo se o likvidaci významného množství munice všech ráží, které smluvně pro MO ČR zajišťují společnosti pod vedením Poličských strojírny, a.s. Pro zabránění vzniku bezpečnostních a ekonomických rizik spojených s projektem ekologické likvidace munice je potřebné uplatňovat všechny kontrolní mechanismy v maximální možné míře.

2.6. ORGANIZOVANÝ ZLOČIN

Projevy a působení skupin organizovaného zločinu představují trvalé bezpečnostní riziko pro státy stojící na demokratických systémech. Vysoce organizované a hierarchizované skupiny organizovaného zločinu opírají své působení váhu a sílu peněz, které používají k dosažení svého cíle. Tímto cílem je zejména získání moci v jakékoli podobě (politické, ekonomické apod.). Organizovaný zločin působí bez ohledu na hranice zeměpisné, ale i hranice morální. K dosažení svých cílů organizovaný zločin bez skrupulí zneužívá otevřenosti demokratické společnosti a snaží se pronikat do všech jejích oblastí a získávat v nich vliv.

Zdrojem finančních prostředků jako nástroje pro získávání a upevňování ekonomické moci organizovaného zločinu jsou prakticky všechny nelegální aktivity. Jako příklad lze uvést obchod s narkotiky, zbraněmi, starožitnostmi a drahými kovy, nelegální migraci, organizování prostituce, vydírání, krádeže aut apod.

Proto BIS proniká do nejvyšších zločineckých pater, kde již převažuje "čisté" podnikání nad kriminální činností, která je naopak doménou nižších struktur organizovaného zločinu. Úkolem BIS je tedy zejména odhalovat cíle a záměry řídicích struktur organizovaného zločinu a předávat získané informace orgánům činným v trestním řízení. V neposlední řadě pak BIS o svých zjištěních ve zobecněné formě informuje vládu.

V roce 2004 BIS získala další informace o aktivitách některých skupin organizovaného zločinu, zejména tzv. ruskojazyčných, které působí na území ČR.

Některé z těchto skupin jsou součástí širších nadnárodních struktur organizovaného zločinu, vykazují aktivity srovnatelné s charakteristikami v jiných zločineckých

nadnárodních korporacích - sdílení infrastruktur, rozměňování podnikatelských rizik, odbourávání vzájemných konkurenčních bojů, vzájemná podpora při obcházení zákonů, snaha o maximalizaci zisků.

Jedná se o zločinecké skupiny s pevnou hierarchií, jejichž hlavní snahou v současné době je získat vliv ve společnosti a státních strukturách. Tyto skupiny se postupně vymaňují ze svého kriminálního prostředí a etabloují se v legálním podnikání. Od podnikatelských aktivit zaměřených zejména na odkup a vymáhání pohledávek za použití praktik přímého fyzického násilí nebo hrozby násilím, se tyto skupiny snaží pomocí svého vlivového a korupčního potenciálu infiltrovat ekonomické struktury a veřejný sektor ČR. Ze strany těchto zločineckých uskupení byly zaznamenány snahy o ovlivňování rozhodovacích procesů orgánů státní správy a samosprávy.

Ruskojazyčné skupiny působící na území ČR stále udržují kontakty se svým zázemím ve státech bývalého SSSR. Ve svých řadách zaměstnávají i občany ČR s kontakty do oblasti finančních orgánů, orgánů činných v trestním řízení a justice, kteří pro ně vykonávají speciální služby. Tyto služby jsou pak využívány i dalšími zločineckými či netransparentními ekonomickými subjekty, provázanými na ruskojazyčný organizovaný zločin.

2.7. NELEGÁLNÍ MIGRACE

Nelegální migrace patří mezi dlouhodobé priority bezpečnostní politiky vlády České republiky v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Organizování migrace a převaděčství jsou jednou z nejlukrativnějších forem organizovaného zločinu.

BIS se zabývá problematikou nelegální migrace v ČR se zaměřením na vyšší články mezinárodních zločinných uskupení a na vazby mezi migrací, aktivitami mezinárodního terorismu a zájmy cizích zpravodajských služeb.

Vývoj nelegální migrace v ČR byl výrazně ovlivněn rozšířením EU, které mělo za následek výrazný pokles počtu žadatelů o azyl v ČR. Nicméně skutečný pohyb migrantů přes naše území byl podle informací BIS mnohem intenzivnější, než uvádějí oficiální statistiky.

Celková nelegální migrace přes státní hranice ČR na počátku roku 2004 významně rostla, kulminovala v dubnu, prudce klesla v květnu a stabilizovala se v závěrečných měsících roku. Podle statistických hodnot dominovali v nelegální migraci v roce 2004 státní příslušníci RF, Číny a Ukrajiny.

Ze statistických dat vyplývá, že po vstupu ČR do EU zásadně poklesla čečenská nelegální migrace. Dle informací BIS však poklesl pouze počet čečenských žadatelů o azyl v ČR, což bylo způsobeno uplatňováním Dublinského systému o vracení žadatelů

do země odpovědné za azylové řízení v každém konkrétním případě. BIS však na základě rozboru údajů o azylové proceduře v zemích sousedících s ČR došla k závěru, že skutečný pohyb čečenských běženců přes naše území byl po květnu 2004 mnohem intenzivnější, než vyplývá z oficiálních statistik.

Prohloubení rozdílu mezi případy nelegální migrace zjištěnými policií (statisticky doloženými) a skutečnou nelegální migrací souvisí zřejmě s opatřeními usnadňujícími volný pohyb občanů EU po území Unie, tj. se zjednodušením překračování hraničních přechodů, omezením kontrolní činnosti policie vůči občanům EU a zrušením systematické celní kontroly v dopravních prostředcích na silničních hraničních přechodech. BIS předpokládá, že tento závěr platí nejen pro čečenskou migraci, ale obecně.

Čínská nelegální migrace je svým rozsahem a vysokou organizovaností představuje celosvětový jev, který se bezpečnostním složkám cílových ani tranzitních států nedaří eliminovat. V roce 2004 to platilo i pro ČR, kde migranti z Číny tvořili téměř 11 % ze všech zadržených cizinců z nesousedních zemí. ČR nicméně zatím zůstává pro Číňany převážně jen tranzitní zemí.

Vietnamská nelegální migrace, přestože podle policejních statistik představovala v roce 2004 asi 3 % celkové nelegální migrace z nesousedních zemí, je problematická vazbou na početnou vietnamskou komunitu koncentrovanou zejména v okolí vietnamských velkostržnic. Skutečné počty Vietnamců, kteří "přes tržnice" migrují na Západ, jsou proto pravděpodobně mnohem vyšší.

Vedle ukrajinských státních příslušníků, kteří legálně pobývají v ČR jako pracovní síla, se stále více Ukrajinců zapojuje do nelegální migrace. Jde zejména o žadatele o azyl a o osoby, které se pokoušejí nelegálně překročit české hranice směrem na Západ, především do SRN a Rakouska. V roce 2004 tvořili Ukrajinci mezi žadateli o azyl v ČR (po odeznění čečenské vlny) nejpočetnější skupinu cizinců s průměrně 130 žádostmi měsíčně. Stále více Ukrajinců využívá žádostí o azyl k legalizaci svého pobytu v ČR a tímto způsobem se snaží vyhnout správnímu nebo soudnímu vyhoštění z ČR.

V průběhu roku 2004 BIS zaznamenala i některé další jevy související s nelegální migrací do ČR. Patří k nim selhání bezpečnostních opatření na letišti Praha - Ruzyně, která mají eliminovat nelegální migraci osob z rizikových zemí Blízkého východu nebo států bývalého SSSR. Nejznámějším je případ Palestince Ibrahima ZEIDA, který v srpnu 2003 přiletěl z Istanbulu do Prahy bez platných cestovních dokladů a po půlročním (medializovaném) pobytu v tranzitním prostoru letiště se mu prostřednictvím soudu podařilo získat postavení žadatele o azyl, tj. legalizovat svůj pobyt v ČR. V jeho případě šlo mj. o nedodržení mezinárodních dohod o letecké dopravě.

Dále dle poznatků BIS byla často využívána k nelegální migraci turistická víza udělovaná žadatelům na základě dokladů cestovních kanceláří (voucherů a potvrzení o ubytování). Rostl také počet případů, kdy byly k nelegálnímu vstupu do ČR použity padělané nebo pozměněné cestovní doklady.

V oblasti azylové procedury se pozice ČR jako členského (vnitřního) státu rozšířené EU oproti období před 1. 5. 2004 zásadně změnila. Celková statistika žadatelů o azyl byla ovlivněna vysokým počtem čečenských žadatelů v prvních čtyřech měsících roku a naopak velkým poklesem tohoto počtu ve 2. pololetí. Zájem o azyl uprchlíků z ostatních zemí v roce 2004 celkově poklesl. Tento pokles probíhal rovnoměrně po celý rok. Jedním z důvodů je to, že uplatňování Dublinského systému v zemích EU činí ČR pro uprchlíky z hlediska azylu nezajímavou a neperspektivní.

3. Ochrana utajovaných skutečností a bezpečnostní prověrky

V oblasti ochrany utajovaných skutečností plnila BIS úkoly stanovené zákonem 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů.

Při bezpečnostních prověrkách fyzických osob a organizací a ověřování bezpečnostní způsobilosti fyzických osob BIS úzce spolupracuje s Národním bezpečnostním úřadem (NBÚ), ostatními zpravodajskými službami ČR, orgány státu a organizacemi. V této oblasti také úzce spolupracuje s partnerskými zahraničními službami, s nimiž má BIS usnesením vlády schválenou mezinárodní součinnost.

V roce 2004 se BIS zabývala především tzv. opakovanými bezpečnostními prověrkami fyzických osob, doplňujícími žádostmi a šetřeními změnových údajů k již platným bezpečnostním prověrkám organizací a ověřování bezpečnostní způsobilosti fyzických osob zejména v souvislosti s výkonem citlivé činnosti v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem.

V období roku 2004 přijala BIS od NBÚ 347 žádostí o bezpečnostní prověrku osob III. a IV. stupně a 341 takových prověřování ukončila. V rámci bezpečnostního prověřování organizací obdržela BIS od NBÚ 328 žádostí, prověřování ukončila ve 287 případech. V oblasti šetření bezpečnostní způsobilosti osob BIS obdržela 21 žádostí NBÚ a ukončila šetření k 18 osobám. Zároveň BIS v rámci bezpečnostních prověrek prováděla na základě žádostí NBÚ šetření ve svých evidencích k 959 osobám a 268 organizacím.

4. Podávání zpráv a ukládání úkolů

Ukládání úkolů BIS upravuje § 8 zákona č. 153/1994 Sb. Úkoly zadávané BIS vládou a prezidentem korespondují se stanovenými prioritami činnosti BIS. Většina zadání směřovala do oblastí terorismu, ochrany významných ekonomických zájmů, extremismu a působení skupin organizovaného zločinu.

Kromě přímých zadání plní BIS průběžně úkoly stanovené zákonem (viz kapitola o zpravodajské činnosti). Při zjištěních, která nesnesou odkladu, předává BIS potřebnou informaci orgánu či instituci, která ve své pravomoci může rozhodnout či konat.

Ve sledovaném období předala BIS řadu informací jak prezidentu republiky, tak jednotlivým členům vlády. Ministerstvu vnitra poskytovala BIS také podklady k materiálům určeným pro jednání vlády (např. ke korupci a vnitřní bezpečnosti). Celkem šlo o 403 dokumenty. Další informace BIS zaslala Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost, Českému báňskému úřadu a soudům. Některé zpravodajské informace předávala BIS přímo Policii ČR, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Vojenskému zpravodajství (celkem 211 dokumentů). Informace o "zpravodajské situaci na území ČR" projednával Výbor pro zpravodajskou činnost, pracovní orgán Bezpečnostní rady státu.

Na žádost příslušných orgánů se BIS vyjadřuje k žádostem o udělení státního občanství ČR, o udělení vstupního diplomatického víza, o udělení trvalého pobytu na území ČR či k žádostem o přiznání postavení uprchlíka. Takových vyjádření zpracovala BIS ve sledovaném roce téměř 3000. V souvislosti s licenčním řízením v rámci zahraničního obchodu s vojenským materiálem se BIS v roce 2004 zabývala téměř 1500 žádostmi.

Při udělování víz BIS spolupracuje s Ředitelstvím služby cizinecké a pohraniční policie a s ostatními zpravodajskými službami ČR, přičemž BIS je dle usnesení vlády garantem za všechny zpravodajské služby. V roce 2004 byla zpracována 507 162 stanoviska k žádostem o vízum.

5. Spolupráce se zpravodajskými službami ČR a ostatními státními orgány

V roce 2004 BIS úzce spolupracovala s ostatními zpravodajskými službami ČR a s Policií ČR.

Těžištěm vzájemné spolupráce v roce 2004 byla problematika terorismu. Základním koordinačním prvkem v této oblasti nadále byla "Zpravodajská skupina", která je složena ze zástupců všech zpravodajských služeb ČR, Ministerstva vnitra, Ministerstva zahraničních věcí a Policie ČR. Náplní činnosti "Zpravodajské skupiny" bylo zejména vzájemné porovnávání informací, jejich vyhodnocování a navrhování dalších opatření především v oblasti přijímání adekvátních opatření k účinné eliminaci bezpečnostních rizik plynoucích z aktivní účasti ČR na akcích spojenců NATO v oblasti Blízkého východu.

Dalšími tématy vzájemné spolupráce byla výměna informací z oblasti působení zpravodajských služeb cizí moci na území ČR, extremismu, organizovaného zločinu, nelegální migrace a ochrany významných ekonomických zájmů ČR.

6. Spolupráce se zpravodajskými službami cizí moci

Spolupráce BIS se zpravodajskými službami cizí moci se uskutečňuje podle § 10 zákona č. 153/1994 Sb. V loňském roce BIS udržovala kontakty se 79 službami z 49 zemí, pravidelná výměna informací probíhala s 54 službami ze 37 zemí.

Nejaktivněji probíhala spolupráce se službami sousedních států a se službami členských států NATO. U zemí sousedících s ČR je důvodem logická nutnost efektivně spolupracovat, u ostatních zemí byl podnětem především boj proti terorismu, členství v EU či úsilí o začlenění do mezinárodních struktur.

Hlavními tématy širokých mezinárodních kontaktů byly kromě terorismu šíření zbraní hromadného ničení, obchod s vojenskou technikou a konvenčními zbraněmi, kontrašpionáž a nelegální migrace. V rámci této spolupráce BIS poskytla svým zahraničním partnerům 1 848 zpráv, přijala 3 197 písemností a její zástupci se účastnili 448 osobních jednání.

Obecně lze říci, že spolupráce se zpravodajskými službami cizí moci neustále roste a prohlubuje se. Zřetelný je především nárůst objemu zpráv BIS pro zahraniční služby.

MNOHOSTRANNÁ SPOLUPRÁCE

BIS se od vstupu ČR do NATO aktivně podílí na činnosti Zvláštního výboru NATO, jehož je členem. Zvláštní výbor NATO je poradním orgánem Severoatlantické rady v oblasti civilních bezpečnostních hrozeb. Výbor je tvořen převážně civilními kontrarozvědnými službami, BIS v něm reprezentuje celou zpravodajskou komunitu ČR.

Zvláštnímu výboru NATO předsedá vždy jedna z členských služeb na základě principu roční rotace (v roce 2003 připadla tato funkce BIS). Výbor řídí tzv. Trojka, ve které je ředitel služby, která v daném roce předsedá, ředitel služby, která předsedala v předchozím roce, a ředitel služby, která bude předsedat v roce příštím. V závěru roku 2004 skončila i účast BIS v řídicí Trojce Zvláštního výboru NATO.

V rámci Trojky se BIS podílela především na zlepšení informovanosti Severoatlantické rady a generálního tajemníka, na zamezení dublování činností a zlepšení vzájemné spolupráce mezi výbory.

Po 11. září 2001 vytvořily bezpečnostní služby zemí EU zvláštní orgán k boji s terorismem, tzv. Kontrateroristickou skupinu. Zabývá se zejména spoluprací mezi službami a kooperací s dalšími orgány EU.

BIS se v uplynulém roce aktivně účastnila všech expertních jednání této skupiny a zpracovávala podklady do stálých projektů a do společných analytických zpráv.

BIS se rovněž podílí na práci dalších mezinárodních útvarů, např. Středoevropské konference, které koordinují spolupráci bezpečnostních a zpravodajských služeb demokratických států.

7. Vnitřní bezpečnost

V rámci personální bezpečnosti byly zajištěny a prováděny opakované bezpečnostní prověrky příslušníků a zaměstnanců BIS před ukončením platnosti osvědčení a bezpečnostní prověrky uchazečů o přijetí do služebního nebo pracovního poměru. Kromě toho byly prováděny opakované bezpečnostní prověrky u příslušníků a zaměstnanců BIS před ukončením platnosti osvědčení.

V oblasti objektové a technické bezpečnosti byla činnost prioritně zaměřena na plnění úkolů při zabezpečení rozvoje a provozu systémů technické ochrany objektů v souvislosti s platnou legislativou. Do činnosti v této oblasti se výrazně promítla potřeba zajištění ochrany utajovaných skutečností v souvislosti se vznikem nových pracovišť a s přípravou reorganizace a redislokace některých pracovišť BIS.

Jednotlivé části informačních systémů BIS mají platné certifikáty NBÚ. Ve všech případech, kdy z důvodu končící platnosti certifikátu byly informační systémy podrobeny kontrole a následné certifikaci, byly certifikáty prodlouženy na další období. Rozvoj informačního systému a zavádění nových technologií se vždy podřizoval maximální podpoře činnosti BIS s důrazem na zachování důvěrnosti, integrity a dostupnosti zpracovávaných informací.

V oblasti kryptografické ochrany utajovaných skutečností byly nasazeny nové technologie a zprovozněn nový systém kryptografické ochrany.

V oblasti krizového řízení byly aktualizovány všechny "Krizové plány ochrany objektů" a "Havarijní plány objektů".

8. Kontrola

8.1. VNĚJŠÍ KONTROLA

Činnost zpravodajských služeb, tedy i BIS, podléhá podle zákona č. 153/1994 Sb. kontrole vlády a Parlamentu ČR. Vláda také kontroluje plnění uložených úkolů. Ředitel BIS je ze své činnosti odpovědný vládě.

Kontrolní činnost vlády se zaměřuje na všechny oblasti činnosti BIS. Věcnou činnost BIS vláda kontroluje průběžně prostřednictvím předaných výstupů a splněných úkolů. Provozní činnosti kontrolují příslušné státní orgány.

Kontrolní činnost Parlamentu ČR vůči BIS je stanovena zákonem č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, který v § 18 až 21 upravuje kontrolní činnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR prostřednictvím k tomuto účelu zřízeného zvláštního kontrolního orgánu (Stálá komise pro kontrolu činnosti Bezpečnostní informační služby). Zákon přesně stanoví rozsah oprávnění tohoto kontrolního orgánu a povinnosti ředitele BIS vůči němu.

Kontrolní činnost v oblasti hospodaření s rozpočtovými prostředky a svěřeným majetkem v BIS se odvíjí od zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění vyhlášky Ministerstva financí č. 416/2004 Sb., kterou se tento zákon provádí (tato vyhláška nabyla účinnosti dne 28. 6. 2004 a nahradila vyhlášku č. 64/2002 Sb.).

Kontrolu dodržování bezpečnosti práce a požární ochrany provádí na základě součinnostní dohody pracovníci odboru správy majetku Ministerstva vnitra. Hygienickou kontrolu provádí odbor zdravotnického zabezpečení MV. V roce 2004 bylo provedeno 6 kontrol, které nezjistily žádné hrubé závady nebo porušení předpisů.

8.2. VNITŘNÍ KONTROLA

Činnost interního auditu

Vnitřní finanční kontrolu BIS zajišťuje interní audit. Rozsah působnosti je stanoven v organizačním řádu BIS a vnitřním předpisem ředitele BIS. Právní úprava se odvíjí od

zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, a od jeho prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb. Některé vnitřní kontroly jsou prováděny odbornými útvary BIS.

V roce 2004 bylo provedeno 22 vnitřních finančních kontrol. Bylo prověřováno dodržování interních předpisů BIS, jako např. o provádění periodické inventarizace, o poskytování účelových prostředků v oblasti výzkumu a vývoje, o dohodách hmotné odpovědnosti, o závodním stravování, o hospodaření se zvláštními finančními prostředky, zúčtování vyplacených záloh za zboží a služby, vedení účetnictví a účetních dokladů v BIS, o provozu služebních dopravních prostředků atd.

Opatření k nápravě zjištěných nedostatků jsou sledována kontrolními skupinami.

Kontrola v oblasti utajovaných skutečností

V průběhu roku 2004 proběhly kontroly vybraných objektů a pracovišť zaměřené na prověřování zásad používání technických prostředků, informačních komunikačních prostředků a na dodržování režimových opatření při ochraně utajovaných skutečností.

U vybraných částí informačního systému byly průběžně prováděny kontroly z hlediska dodržování bezpečnostní politiky informačního systému BIS, jednotlivých bezpečnostních opatření, a porovnání, zda reálný stav informačního systému odpovídá stavu požadovanému.

Kontroly administrativní bezpečnosti byly jako obvykle zaměřeny zejména na úplnost utajovaných písemností BIS, na jejich náležitosti a na přesnost vedení evidenčních záznamů v administrativních pomůckách. Většina zjištěných nedostatků byla odstraněna během kontroly nebo bezprostředně poté, v několika případech navrhli pracovníci spisové služby provedení následné detailní kontroly spisové služby u organizačního útvaru nebo oznámení odboru inspekce.

Činnost odboru inspekce

Odbor inspekce je útvar přímo řízený ředitelem BIS. Při kontrolní činnosti jsou respektovány základní zásady formulované zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

Činnost odboru inspekce vychází z organizačního řádu BIS, zásady řízení stanoví vnitřní předpis. Hlavní působností odboru inspekce je:

- činnost ve funkci policejního orgánu BIS ve smyslu § 12 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), a to v případech podezření ze spáchání trestného činu příslušníkem BIS;

- činnost při prošetřování případů podezření ze spáchání kázeňských přestupků příslušníky BIS, včetně prošetřování mimořádných událostí;
- prověřování stížností a oznámení příslušníků BIS i subjektů stojících mimo BIS.

Četnost těchto činností (v porovnání s předchozími léty) ukazuje následující tabulka:

Rozlišení věcí :	2000	2001	2002	2003	2004
činnost policejního orgánu BIS	26	16	12	10	7
šetření ve věcech přestupkových	97	96	113	110	106
šetření ve věcech stížností a oznámení	118	115	79	88	69

Odbor inspekce v souladu s ustanovením § 55 odst.1 zákona č. 154/1994 Sb. po prošetření jednotlivých případů porušení služební kázně předává tyto případy k rozhodnutí příslušným řídicím pracovníkům s kázeňskou pravomocí. Zpravidla jde o případy, které je možno řešit v souladu s ustanovením § 55 odst. 2 citovaného zákona vytknutím. V ostatních případech byly věci řešeny uložením kázeňských trestů.

Činnost inspekce jako policejního orgánu BIS

Přehled o činnosti odboru inspekce ve funkci policejního orgánu BIS v roce 2004 co do charakteru jednotlivých případů a způsobů jejich ukončení podává následující tabulka:

Trestné činy :	ČTS	počet skutků	Odloženo - § 159a tr.řádu		Neukončeno	Předáno státnímu zástupci	Vyřízeno kázeňsky
			/odst. 1	/odst. 4			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
Ohrožení utajované skutečnosti , § 106 tr. zák.	6	1			1		
Křivá výpověď, § 175 odst. 1 písm. a)	2	1	1				

tr. zák.

Neoprávněné nakládání s osobními údaji, § 178 odst. 1 a 2 tr. zák.	1,2	2	1		1	
Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, § 197a tr. zák.	3, 7	2		1	1	
Pomluva, § 206 tr. zák.	7	1		1		
Poškozování cizích práv, § 209 tr. zák.	2	1	1			
Ublížení na zdraví z nedbalosti, § 223 tr. zák.	2	1	1			
Útisk, § 237 tr. zák.	2	1	1			
Svémocné odloučení, § 284 tr. zák.	4, 8	2		1	1	
Celkem :		12	5	1	3	3

K tomu následující komentář:

sl. právní kvalifikace skutku, který byl předmětem šetření a z jehož spáchání byli
(1) podezřelí příslušníci BIS

sl. čísla vyšetřovacích spisů, v nichž byly jednotlivé skutky prošetřovány
(2)

sl. počet skutků podle jednotlivých ustanovení trestního zákona
(3)

sl. věci odložené usnesením policejního orgánu BIS podle § 159a/1 tr.řádu, tj.
(4) prošetřovaný skutek nebyl trestným činem ani nebylo na místě věc vyřídit jinak,

resp. prošetřovaný skutek se vůbec nestal

sl. věc odložena usnesením policejního orgánu BIS podle § 159a/4 tr.řádu, je-li
(5) trestní stíhání nepřípustné

sl. dosud neukončené věci - přechází do r. 2005
(6)

sl. skutky předané státnímu zástupci k trestnímu stíhání
(7)

sl. skutky odevzdané ke kázeňskému řízení podle § 51 a násl. zák.č. 154/1994 Sb.
(8)

Šetření ve věcech přestupkových

Do této kategorie spadají zejména případy dopravních nehod příslušníků BIS meritorně prošetřované místně příslušnými orgány Policie ČR. Odbor inspekce tato šetření doplňuje o zjištění podstatná pro rozhodnutí ve věci, která policejní útvary nemohou obstarat.

Dále do této kategorie spadají případy mimořádných událostí ve smyslu platných interních norem, případně i jiné věci, u nichž je dáno podezření ze spáchání přestupků příslušníky BIS, a to jak porušením obecně závazných, tak i interních právních norem.

Případy, u nichž je zjištěno podezření ze spáchání přestupku nebo kázeňského přestupku ze strany příslušníka BIS, jsou průběžně postupovány ke kázeňskému řízení podle § 51 - 59 zákona č. 154/1994 Sb.

V průběhu roku 2004 zaznamenal odbor inspekce celkem 67 případů, které byly označeny jako mimořádné události. V porovnání s předchozími léty je patrný poměrně ustálený trend. V souhrnu mimořádných událostí mají dominantní postavení události souvisící s dopravou (40 případů), tedy zaviněné i nezaviněné dopravní nehody, poškození automobilů na parkovištích, vloupání do automobilů a krádeže jejich příslušenství, resp. přepravovaných předmětů.

Šetření ve věcech stížností a oznámení

Jde o šetření prováděná podle dosud platné vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú.I., o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících. Jedná se tedy o různé podněty a podání, jak příslušníků BIS, tak i osob a institucí stojících mimo BIS. Z celkového počtu 69 podání v roce 2004 připadá 14 (tj. 20,3 %) na stížnosti a 55 (tj. 79,7 %) na oznámení.

Ve třech případech stížností nebyla BIS příslušným orgánem a stížnosti tedy postoupila příslušnému orgánu. V jednom případě byla stížnost vyhodnocena jako oprávněná a stěžovatel byl vyrozuměn v souladu s platnými právními předpisy. V devíti případech byla stížnost vyhodnocena jako neoprávněná a v jednom případě nebylo šetření ukončeno.

9. Podmínky pro činnost

9.1. PRÁVNÍ RÁMEC

Činnost, postavení a působnost BIS jako zpravodajské služby demokratického státu jsou upraveny příslušnými zákony: zákonem č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 362/2003 Sb. a zákona 53/2004 Sb., a zákonem č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb, zákona 53/2004 Sb., zákona 436/2004 Sb. a zákona 499/2004 Sb. Ve své činnosti se BIS řídí Ústavou ČR a ostatními zákony a právními předpisy ČR.

9.2. ROZPOČET

Základní rozpočtové objemy příjmů a výdajů kapitoly 305 - BIS byly schváleny zákonem č. 457/2003 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2004 (rozpočtové výdaje v celkovém objemu 968 905 tis. Kč).

S ohledem na vývoj konkrétních podmínek hospodaření s rozpočtovými prostředky provedlo během tohoto období Ministerstvo financí nutná rozpočtová opatření. Na jedné straně byl snížen rozpočet výdajů BIS o 4 400 tis. Kč na úhradu zabezpečovaných služeb poskytovaných dle dohod s ministerstvem vnitra v běžných výdajích. Na straně druhé na základě usnesení vlády č. 1023 ze dne 20. října 2004, které stanovilo zaměstnancům ve veřejných službách a správě 25% výši dalšího platu ve 2. pololetí 2004, schválilo Ministerstvo financí odpovídající navýšení rozpočtu výdajů kapitoly BIS.

Upravený rozpočet výdajů BIS celkem ve výši 970 730 tis. Kč byl čerpán na 96,51 %, nečerpání činí celkem 33 879 tis. Kč.

Na nedočerpání upraveného rozpočtu se podílejí běžné výdaje, a to především nižším objemem realizovaných mzdových prostředků a závazného pojistného vypláceného zaměstnavatelem z důvodu nenaplněnosti stavů pracovníků služby.

I přes omezené zdrojové finanční možnosti mezi prioritní oblasti výdajů kapitoly v roce 2004 patřila obměna a částečný rozvoj prostředků výpočetní techniky, včetně software při budování informačních systémů, vytváření a zajištění systémů spojení a zabezpečování BIS potřebnými zpravodajskými prostředky.

Velká pozornost byla přitom i nadále věnována především nezbytným potřebám v souvislosti s aplikací zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností,

obdobně jako v předchozích pěti letech. Výdaje zde směřují např. k materiálovému zajištění odpovídající objektové bezpečnosti a na provoz komunikačních systémů a prostředků s cílem posílení informační bezpečnosti a na posílení technických prostředků pro přímý výkon služby. Zahrnují zabezpečení nutných certifikovaných technických prostředků.

Ke splnění hlavních úkolů je třeba udržovat provozuschopnost nezbytné materiálně technické základny zpravodajské služby, včetně jejího nejnútějšího rozvoje. Musí být zajištěny všechny stávající běžné provozní potřeby organizace a je třeba reagovat i na nové zvýšené požadavky na bezpečnost, což se promítá ve většině výdajových oblastí.

Závěrem lze konstatovat, že hospodaření s přidělenými rozpočtovými prostředky státního rozpočtu v průběhu roku 2004 odpovídalo nejnútějším základním potřebám Bezpečnostní informační služby. Přes přijatá rozpočtová opatření a restrikce již při tvorbě rozpočtu na období roku 2004 byly vytvořeny základní nutné podmínky pro splnění hlavních úkolů zpravodajské služby. Podrobný rozklad plnění rozpočtových příjmů a čerpání rozpočtových výdajů dle jednotlivých seskupení a podseskupení položek je součástí závěrečného účtu kapitoly BIS za rok 2004 v rámci kapitolního sešitu předkládaného k projednání do Výboru pro obranu a bezpečnost Parlamentu ČR v březnu 2005.